

Postbus 75510, 1070 AM Amsterdam
Gustav Mahlerplein 2, 1082 MA Amsterdam
T +31(20)7953953 F +31(20)7953900
www.boekeldeneree.com

AANTEKENEN MET HANDTEKENING RETOUR
Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland
T.a.v. de hoogedelgestrenghe heer R. Meerhof, gedeputeerde
Postbus 123
2000 MD Haarlem

Advocaat	: mr. A.R. Klijn	Amsterdam	: 29 maart 2011
Direct tel.	: 020 795 32 93	Referentie	: A.167916.01/752181
Direct fax	: 020 517 93 71		
E-mail	: anne-marie.klijn@boekeldeneree.com		

Inzake : Stichting Vrije Schoolkeuze Amsterdam – verzoek breed bestuurlijk overleg/mediation/verzoek uitoefening wetelijke rol (toezicht) o.g.v. (art 67) WVO en Wob verzoek .

Geacht College, geachte heer Meerhof,

Namens de Stichting Vrije Schoolkeuze Amsterdam wend ik mij tot uw college.

Zoals u wellicht bekend, zet de Stichting Vrije Schoolkeuze Amsterdam zich in om de lotingsproblematiek die in Amsterdam is ontstaan ten gevolge van de te beperkte capaciteit in het voortgezet onderwijs, te bestrijden.

Daartoe heeft de Stichting (cq haar voorloper in de vorm van een ad hoc verband van Amsterdamse ouders) twee gerechtelijke procedures gevoerd. Uit de eerste procedure zijn afspraken voortgevloeid. De afspraken hebben echter niet geleid tot opheffen van de lotingsperikelen. Dat heeft geleid tot een tweede procedure. Die heeft echter evenmin tot een oplossing geleid.

Nog steeds is het zo dat er geloot moet worden op de kwalitatief goede scholen, terwijl de capaciteit van die scholen uitdrukkelijk beperkt wordt in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen , teneinde de zwakkere scholen de kans te bieden hun onderwijs en de aantrekkelijkheid daarvan te verbeteren, zodat leerlingen geneigd zijn ook zich in te schrijven op die scholen. Het RPO geldt voor 5 jaar (tot 2015). Betreffende scholen hebben 3 jaar de tijd gekregen om hun problemen op te lossen. In de tussentijd – en wellicht wel gedurende de volle 5 jaar - zijn de leerlingen de dupe.

Om een indruk te geven: in 2010 werden ruim 600 kinderen uitgeloot voor de school waarvoor zij zich hadden aangemeld, waarna zij moesten constateren dat veel andere scholen waarop zij zich hadden georiënteerd eveneens vol waren. 600 kinderen is ruwweg de instroom van vier complete scholen voor voortgezet onderwijs, zij moesten zich noodgedwongen wenden tot scholen die minder

aantrekkelijk onderwijs bieden – sommige zelfs onvoldoende beoordeeld door de onderwijsinspectie – en die bovendien (veel) verder weg liggen binnen de gemeente Amsterdam waar een druk en voor kinderen veelal gevaarlijk verkeer heerst.

Ingevolge de Wet op het voortgezet onderwijs (TK, 2007-2008, 31 310 nummer 3, bladzijde 6-9) heeft de Provincie een procesrol bij het tot stand komen van de regiovisie die leidt tot een RPO. Dit hangt samen met de rol van de Provincie op het terrein van de jeugdzorg en haar deskundigheid op het terrein van de arbeidsmarkt. Ook kan de Provincie helpen een impasse te doorbreken, aldus de parlementaire geschiedenis.

Verder mag verwacht worden dat de Provincie bij het overleg over de regiovisie de bereikbaarheid van het onderwijs nadrukkelijk aandacht zal geven en de samenwerkende bevoegde gezagsorganen daarover zal adviseren. De Provincie heeft een rol bij het waarborgen van de doelmatigheid en vervult die rol in het bijzonder door bij te dragen aan het ontstaan van de regiovisie, aldus de Memorie van Toelichting op de WVO (TK, 2007-2008, 31 310 nummer 3, bladzijde 6-9).

Daarbij speelt het volgende. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State en het nadere rapport, waarin de Raad van State opmerkt dat de effectiviteit van de zelfregulering door de betrokken scholen in de regio staat of valt met het vertrouwen tussen de schoolbesturen in de regio, wees de Raad van State er op dat de nieuwe situatie de prikkel tot kostenbeheersing wellicht veel minder aanwezig omdat de bevoegde gezagsorganen geen direct belang hebben bij een doelmatig gebruik van de op de rijksbegroting beschikbare gelden, maar **wel bij behoud of uitbreiding van hun eigen onderwijsaanbod**. De Raad van State merkt op dat het voorgestelde regionale plan geen waarborgen biedt tegen strategische afbakeningen van regio's (gerrymandering), het strategisch uitkiezen of weren van bevoegde gezagsorganen die aan het plan deelnemen of het strategisch verplaatsen van scholen. De minister antwoordt hierop dat de huidige ervaring met regionale arrangementen is juist dat er **meer te kiezen valt voor ouders** en dat **zolang er voldoende onderwijsvoorzieningen per regio** zijn, het ook geen probleem is dat er verschillen tussen de regio's kunnen optreden.

In het onderhavige geval echter is het zo dat er wel verschillen zijn tussen de regio's en er juist niet meer te kiezen valt voor ouders doordat de gemeente Amsterdam meent dat zij een regiofunctie moet vervullen voor leerlingen van buiten Amsterdam, er een jaarlijkse toestroom van circa 1000 leerlingen van uit Amsterdam is, terwijl de kwalitatieve capaciteit niet op orde is, en er zodoende geloot moet worden, waardoor de Amsterdamse kinderen achtergesteld worden bij kinderen van buitenaf (die zich in hun eigen woonplaats of woonomgeving ook kunnen inschrijven terwijl Amsterdamse kinderen daar geweerd worden).

Gezien de aan u toebedeelde wettelijke taak van het waarborgen van de doelmatigheid en de bereikbaarheid van het onderwijs, verzoek ik u mede te delen hoe u in het kader van het vastgestelde RPO uw rol heeft vervuld en de daarover bestaande stukken toe te zenden (verslagen, notulen, besluiten).

Ik verzoek u voorts bij beantwoording van deze brief in te gaan op het feit dat het RPO als regio heeft gekozen: de gemeente Amsterdam, terwijl daarnaast de gemeente Amsterdam zichzelf een regiofunctie toebedeelt voor zeker 1000 leerlingen van buiten Amsterdam, en de uitwerking van de capaciteit in het RPO daarop niet is aangepast.

Mede gezien uw taak zoals die voortvloeit uit artikel 67 lid 1 van de wet op het voortgezet onderwijs, heeft de Stichting ook behoefte aan een uiteenzetting hoe u ervoor heeft zorg gedragen dat is voorzien in de behoefte aan openbaar onderwijs door een voldoende aantal scholen in de Provincie, wetende dat in het voorjaar van 2010 in Amsterdam meer dan 2000 leerlingen hebben moeten loten.

Dat is ruim een kwart van alle kinderen die naar de middelbare school willen. Zoals hiervoor al aangegeven, zijn in de eerste lotingsronde zijn 622 leerlingen uitgeloot. Zij konden een keuze maken uit een beperkte groep scholen waar nog plaats over was. Voor het eerst was in 2010 ook een tweede lotingsronde nodig waarin nog eens 43 kinderen werden uitgeloot. te wachten.

Voor 2011 staat hetzelfde. Ik voeg bij een brief van de Voorzitter van het Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs (Herbert de Bruijne) waaruit volgt dat bij het categoriaal VWO de aanmelding van ongeveer 1000 leerlingen van buiten Amsterdam tot problemen zullen leiden. Spreiding over categoriaal VWO en VWO in brede scholengemeenschappen kan het probleem verkommen, maar dat is sterk afhankelijk van de aanmeldingen. Ook is het aantal HAVO adviezen hoger dan de geboden capaciteit. Dat moet opgelost worden door de overcapaciteit in HAVO - VWO bij te stellen, dus meer brugklassen voor leerlingen met HAVO advies.

Ook blijkt uit die brief dat in omliggende gemeentes het VWO aanbod waarschijnlijk te beperkt is. Zo zou bijvoorbeeld een extra categoriaal gymnasium in Amstelveen een hoop druk wegnemen van de Amsterdamse scholen. Verder zijn alle vo-scholen in de randgemeenten geweest op eigen voorrangregels die sommigen hanteren voor kinderen uit de eigen gemeenten. Die voorrangregels zijn juridisch vaak niet haalbaar desalniettemin worden Amsterdamse kinderen wanneer ze zich willen inschrijven op die scholen gewoon geweerd (**bijlage 1**).

Naar de mening van de Stichting, is het huidige probleem met name te wijten aan het feit dat het RPO is opgesteld voor de regio gemeente Amsterdam, terwijl er jaarlijks 1000 kinderen van buiten Amsterdam naar Amsterdam toekomen.

Dat wordt versterkt doordat in het RPO bewust is gekozen om de capaciteit te beperken binnen Amsterdam, en om de zwakkere scholen een kans te bieden om hun aanbod te verbeteren. Daarvoor hebben die scholen 3 jaar de tijd. In de tussentijd zal er dus – wanneer de gemeente Amsterdam haar regiofunctie wenst te behouden – altijd sprake zijn van loting. Dit belemmert de Amsterdamse kinderen die op zoek zijn naar kwalitatief goed onderwijs. Dit raakt de Amsterdamse samenleving en de gehele regio (die breder is dan Amsterdam) als geheel.

In het kader van het voorgaande, verzoekt de Stichting uw provincie, uw wettelijke taken op te pakken, en ervoor te zorgen dat er voldoende capaciteit is binnen de regio Amsterdam, danwel dat er buiten de regio Amsterdam wordt gezorgd voor voldoende capaciteit aldaar, zodat de kinderen van buiten Amsterdam niet meer op zoek gaan naar een voldoende kwalitatieve capaciteit binnen Amsterdam.

Gezien het feit dat de Stichting dit probleem al meer dan 2 jaar aan de orde stelt, en tot nu toe nog steeds geen oplossing voor het probleem is gevonden, en – als het RPO mag worden geloofd – die oplossing er voor 2013 nog steeds niet is, is het van groot belang onmiddellijk actie te ondernemen.

In dat kader zal de Stichting aan de minister verzoeken om alsnog goedkeuring te onthouden aan het RPO dan wel de vereniging OSVO op te dragen een herziening van het RPO op te stellen vóór 1 juli

2011, ten behoeve van het schooljaar 2011-2012, zodat het leed op korte termijn geleden is. Een kopie van die brief met bijlage wordt als **bijlage 2** bijgevoegd.

Mede in dat licht verzoekt echter de Stichting dus ook de Provincie, en met name gedeputeerde staten, om uw wettelijke taak uit te oefenen en te zorgen voor voldoende capaciteit.

De Stichting is niet uit op het voeren van procedures maar op het bereiken van een doel, te weten het verkrijgen van voldoende kwalitatief onderwijs binnen de gemeente Amsterdam voor alle Amsterdamse leerlingen. Tot het moment dat die capaciteit voldoende is, bepleit de Stichting een eind te maken aan de achterstelling van van Amsterdamse kinderen ten opzichte van die van buiten Amsterdam.

Gezien het doel doet de Stichting ook oplossingsvoorstellen aan de minister, zoals bijvoorbeeld een groei- en krimpscenario. De Stichting is dus uit op een oplossing en niet op procedures. De Stichting is in dat kader ook bereid om mee te denken in breed overleg, of in een mediation procedure.

De stichting gaat ervan uit dat ook uw Provincie in overleg tot een goede oplossing wil komen. De Stichting stelt voor woensdag 13 april 2011 en woensdag 20 april 2011, woensdag 18 mei 2011 en 25 mei 2011 steeds van 9:00-12:00u bij elkaar te komen en in gezamenlijkheid oplossingen te ontwerpen en nodigt de provincie graag uit aan dit overleg deel te nemen, teneinde vóór 1 juli 2011 concrete oplossingen te creëren voor het schooljaar 2011-2012.

Samengevat verzoekt de Stichting aan het College van Gedeputeerde Staten:

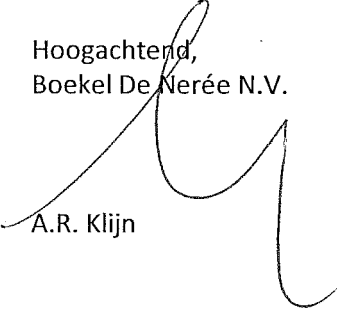
- 1) haar wettelijke taak op te pakken op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs en voor 1 juli 2011 te zorgen voor voldoende capaciteit in de regio;
- 2) Binnen 4 weken de verzochte stukken toe te sturen;
- 3) Binnen 4 weken toe te lichten hoe u in het kader van het vastgestelde RPO uw rol heeft vervuld, en daarbij in ieder geval in te gaan op het voor 5 jaar actief beperken van de benodigde kwalitatieve capaciteit, waarbij zwakkere scholen gedurende 3 jaar de kans krijgen hun onderwijspeil op aantrekkelijk niveau te brengen, waardoor de Amsterdamse leerlingen de eerste 3 jaar de dupe worden (vooropgesteld dat het lukt binnen 3 jaar) en het doel zoals verwoord in de memorie van toelichting van de wetswijziging in ieder geval niet wordt behaald: een grotere keuzevrijheid voor ouders.

Voor de goede orde merk ik op dat gezien de feestdagen de termijn van 4 weken verstrijkt op 21 april 2011.

Graag verneemt de stichting spoedig een antwoord op het verzoek om breed bestuurlijk overleg/mediation, bij voorkeur binnen een week na verzending van deze brief.

Hoogachtend,
Boekel De Nerée N.V.

A.R. Klijn

BIJLAGE 1

Aan directies en leerkrachten groep 8
Amsterdamse Basisscholen

Betreft: Terugrapportage indicatie VO-adviezen groep 8 en meest recente capaciteit

Beste collega leerkrachten van de groepen 8,

In december 2010 hebben wij aan alle Amsterdamse basisscholen gevraagd om leerlingen van groep 8 tijdig aan te melden in ELKK zodat het absolute leerlingenaantal bekend zou worden. Verder hebben wij gevraagd om een voorlopige indicatie van de schooladviezen te geven. Daardoor zou het voortgezet onderwijs in Amsterdam beter zicht kunnen krijgen op de aankomende vraag naar diverse schoolsoorten. De stappen uit de kernprocedure PO – VO 2010-2011 zijn leidend, maar voorkomen niet de steeds groter wordende kloof tussen vraag en aanbod. Vorig schooljaar is wederom een grote groep leerlingen in de eerste ronde uitgeloot en er was zelfs voor het eerst een tweede lotingronde. Dat geeft veel stress en onrust en ook leerkrachten van groep 8 worden daar vaak in betrokken, want ouders staan redelijk machteloos als hun zoon of dochter twee keer wordt uitgeloot. Als schoolbesturen Primair Onderwijs zijn wij actief in overleg getreden met het Voortgezet Onderwijs zodat zij beter kunnen inspelen op de aankomende onderwijsbehoefte.

De respons op onze vraag was zeer groot en eind januari hadden wij van 223 Amsterdamse basisscholen (99%) alle gegevens binnen. Het gaat daarbij om indicatieve gegevens, want natuurlijk zijn er nog verschuivingen te verwachten. Een goede respons en dat geeft ook aan dat basisscholen zeer betrokken zijn bij het verwijzingsproces naar het VO. Hieronder treft u de gegevens aan en het vervolg van onze gesprekken met het Voortgezet Onderwijs.

Indicatie VO-adviezen groep 8		31-1-2011	
226 basisscholen			
	<i>PO excl.</i>		
	<i>SBAO</i>	<i>SBAO</i>	<i>PO totaal</i>
Pro	177	148	325
Vso		4	4
Vmbo+lwoo	11		11
Vmbo-b+lwoo	461	80	541
Vmbo-b/k+lwoo	143	38	181
Vmbo-k+lwoo	215	9	224
Vmbo-g+lwoo	18		18
Vbmo-g+t + lwoo	1		1
Vmbo-t+lwoo	55	2	57
Vmbo-b	150	4	154
Vmbo-b+k	137	7	144
Vmbo-k	434	10	444
Vmbo-k+g	1		1
Vmbo-g	160		160
Vmbo g+t	2		2
Vmbo-t	832	18	850
Vmbo-t/ Havo	623	6	629
Havo	871	9	880
Havo kansklas	6		6
Havo/Vwo	935	3	938
Vwo	1188	1	1189
Kopklas	74	1	75
Totaal	6494	340	6834

De gegevens zijn besproken met het Voortgezet Onderwijs en daarbij is ook gekeken naar de trends van de afgelopen jaren. De vraag was natuurlijk of er voldoende capaciteit en keuze is. Hieronder de reactie van het Voortgezet Onderwijs.

Ten eerste heeft men binnen het Voortgezet Onderwijs op voorhand, zoals ook in de schoolkeuzegids al te lezen viel, de capaciteit op een aantal scholen uitgebreid t.o.v. vorig jaar. Dit om verdere groei van met name het aantal Havo/Vwo-leerlingen op te kunnen vangen. Dat geldt voor Berlage Lyceum (1 klas), IJburg College (4 klassen), Montessori Lyceum (1 klas), Pieter Nieuwland College (1 klas) en Nicolaaslyceum (1 klas).

Ten tweede heeft men recentelijk de capaciteit (t.o.v. de keuzegids) uitgebreid binnen diverse richtingen.

Praktijkonderwijs: Praktijkonderwijs Luca (1 klas)

Vmbo b/k: Bredero College, Meeuwenlaan (1 klas), Westburg College (1 klas)

Havo/Vwo: Bredero Lyceum, Buiksloterweg (4 klassen), Calandlyceum (1 klas), Cartesius (1 klas), Cosmicus Montessori Lyceum (1 klas) en SG Reigersbos (1 klas)

De totale VO-capaciteit is ook in beeld gebracht. Wij hebben hieronder alleen het deel waar stedelijk de meeste druk op staat overgenomen ter informatie.

Opgave VO- capaciteit 31-1-2011	
Vmbo-t	1005
Vmbo-t/Havo	717
Havo	543
Havo/Vwo	1694
Vwo	1921

Een paar opmerkingen bij de cijfers:

- Binnen de richtingen Vmbo-t – Vwo is er een aanbod is van 5880 plaatsen t.o.v. de indicatieve vraag van 4567 uit het basisonderwijs. In absolute zin is er dus voldoende capaciteit en keuze.
- Het aantal leerlingen van buiten Amsterdam is nog niet meegerekend. Ervaring leert dat er ongeveer 1000 leerlingen bijkomen in met name het Vwo-segment, dus dit kan bij het categoriaal VWO tot problemen leiden. Spreiding over categoriaal Vwo en Vwo in brede scholengemeenschappen kan dit probleem voorkomen, maar dit is sterk afhankelijk van de aanmeldingen.
- Een aantal leerlingen vanuit Amsterdam gaat naar buiten. Ervaring leert dat er ongeveer 400 leerlingen uit Amsterdam vertrekken in met name het Vmbo-segment.
- Het aantal Havo-adviezen is hoger dan de geboden capaciteit. Dat kan opgelost worden door de overcapaciteit in Havo/Vwo bij te stellen, dus meer brugklassen voor leerlingen met Havo-advies.
- Het extra aanbod in het Voortgezet Onderwijs is redelijk verspreid over hele stad.

De aankomende weken zal moeten blijken of het eerder bij elkaar brengen van vraag en aanbod enig effect heeft gehad zodat dit jaar een groter deel van de leerlingen al in de eerste ronde geplaatst kan worden. Daarbij blijft het wel van belang dat scholen met ouders meedenken en hen ook wijzen op het risico van massaal aanmelden op dezelfde scholen. Naast bovenstaande uitbreidingen is spreiding absoluut noodzakelijk om extreme lotingtaferelen te voorkomen.

Namens het primair onderwijs zullen wij de komende weken de stappen van de kernprocedure nauwgezet volgen. Onze specifieke aandacht gaat daarbij uit naar het correct omgaan met lotingafspraken, afwijking van de afgesproken bandbreedtes, overleggebied tussen VO en PO-school en het mogelijk verschuiven van bordjes. Dat laatste duidt op VO-scholen die bijvoorbeeld tussentijds geplande Havo-klassen inruilen voor extra Vwo-klassen. Als dat gebeurt terwijl er nog voldoende volume overblijft binnen een scholengemeenschap is er niks aan de hand, maar soms veroorzaakt zo'n tussentijdse actie een vermindering van het aantal geplande plaatsen voor kinderen uit het Vmbo-t en Havo-segment en dat is niet wenselijk.

Tenslotte kort wat informatie over de kinderen van buiten Amsterdam. Zij hebben gelijke kansen op plaatsing in het Amsterdamse VO en daar is veel kritiek op. Vorig jaar hebben Amsterdamse ouders een rechtszaak aangespannen om een voorrangsregel voor Amsterdamse kinderen mogelijk te maken, maar juridisch gezien was dat niet eenvoudig. Inmiddels is wel met alle omliggende gemeentes gesproken over hun mogelijk te beperkte VO-aanbod. Zo zou bijvoorbeeld een extra categoriaal gymnasium in Amstelveen een hoop druk wegnemen van de Amsterdamse scholen. Verder zijn alle VO-scholen in de randgemeenten gewezen op eigen voorrangsregels die sommigen nog hanteren voor kinderen uit de eigen gemeente. Ook die voorrangsregels zijn juridisch vaak niet houdbaar en mochten ouders van Amsterdamse kinderen hun kinderen elders in willen schrijven dan is dat gewoon mogelijk. Dit is belangrijk om aan ouders te melden die overwegen om hun kind buiten Amsterdam naar het VO te laten gaan.

Wij danken u nogmaals voor uw reacties en hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u komende weken onvolkomenheden ontdekken in het verloop van de kernprocedure dan vragen wij u om direct zelf de betreffende VO-school daarop te wijzen. Bij blijvende klachten vragen wij u om uw reactie aan ons (werkgroep PO kernprocedure) kenbaar te maken. Wij kunnen indien nodig in overleg treden met de besturen van het Voortgezet Onderwijs om problemen bespreekbaar te maken. Medio mei 2011 zal de gehele kernprocedure wederom geëvalueerd worden en wij zullen u daarbij betrekken.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de werkgroepleden PO Kernprocedure
Jan Willem van Schendel (ASKO)
John van de Woning (Willemparkschool)

Herbert de Bruijne
Voorzitter Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs

Voorlopige VO-adviezen groep 8

Naam school:

Naam bestuur:

Totaal aantal leerlingen groep(en) 8:

Onderwijsrichtingen	Aantal
Pro	
Vmbo-b+lwoo	
Vmbo-b/k+lwoo	
Vmbo-k+lwoo	
Vmbo-g+lwoo	
Vmbo-t+lwoo	
Vmbo-b	
Vmbo-b+k	
Vmbo-k	
Vmbo-g	
Vmbo-t	
Vmbo-t/Havo	
Havo	
Havo/Vwo	
Vwo	
Kopklas	
Totaal	